

digitaal samenwerken in de Gebouwde Omgeving

Afspraken
over toegang
tot data

Visie en Strategie 2024-2030 t.b.v. digiGO jaarplan

Regie op Standaarden voor de Gebouwde Omgeving

Versie 1.0
05-12-2023

Regie op Standaarden voor de Gebouwde Omgeving

Managementsamenvatting

DigiGO Regie op Standaarden | Henk Hutink

digitaal samenwerken
in de Gebouwde Omgeving

Waarom open standaarden en regie daarop?

Digitale ketensamenwerking vereist een grote mate van interoperabiliteit die alleen met goed op elkaar afgestemde open standaarden bereikt kan worden

Grote opgaves in de ontwerp-, bouw- en technieksector kunnen we alleen aan met effectieve en efficiënte digitale ketensamenwerking.

Open standaarden zorgen voor de daarvoor benodigde interoperabiliteit in de gebouwde omgeving op gebied van processen, gegevensuitwisseling en systemen zonder vendor lock in.

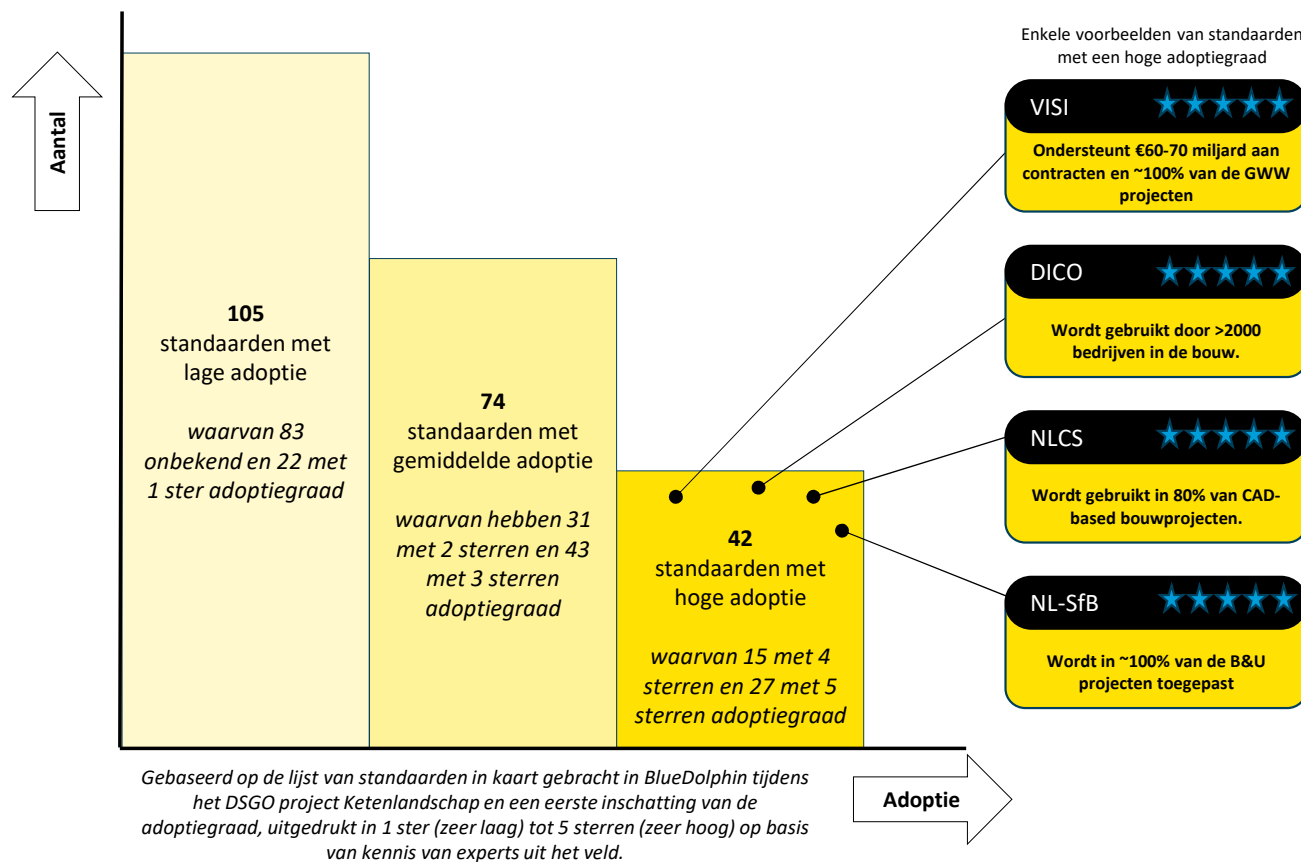
Op dit moment zijn er 200+ standaarden die individueel ontwikkeld zijn en waarvan de samenhang ontbreekt. Dit is onwerkbaar veel. Daarnaast ontbreken er standaarden, is er veel overlap en blijft adoptie achter.

Er zijn vele standaarden-organisaties tegelijkertijd werkzaam aan de optimalisatie hiervan, maar het ontbreekt aan centrale regie.

Toelichting aantal standaarden en standaarden-organisaties

Van de 232 geïnventariseerde standaarden hebben er minder dan 12% een zeer hoge adoptiegraad; er zijn minimaal 20 standaarden organisaties nationaal en internationaal actief

Hoe voeren we regie op open standaarden?

Een gestructureerde manier van werken op basis van één gezamenlijke visie zorgt er voor dat een bruikbaar digitaal ecosysteem in de ontwerp-, bouw- en technieksector binnen handbereik komt

Eén gezamenlijke visie en strategie voor standaarden in de gebouwde omgeving

Enterprise architectuur met principes en richtlijnen voor de toepassing van open standaarden in de keten

Een portfolio aanpak met overzicht van alle standaarden voor monitoring en besturing van het geheel

Eén way-of-working voor het ontwikkelen van standaarden met optimale betrokkenheid van de ontwerp-, bouw- en technieksector

Een transparante governance waarin de juiste partijen vertegenwoordigd zijn en samen werken aan de roadmap

Een duidelijke taakstelling voor Regie op Standaarden: regisseur, kennisplatform en ontwikkelaar/beheerder

Eén gezamenlijke roadmap voor de preferente standaarden en ondersteunende producten en voorzieningen

Toelichting missie en doelstellingen van Regie op Standaarden

Regie op Standaarden werkt aan een samenhangend en dekkend geheel van breed gedragen en geïmplementeerde open standaarden voor de gehele sector

Regie op Standaarden heeft hiertoe de volgende 5 doelstellingen geformuleerd

1

De open standaarden vormen een dekkend en samenhangend geheel

2

De open standaarden sluiten goed aan bij de internationale ontwikkelingen

3

De juiste open standaarden zijn tijdig beschikbaar voor de OBt sector

4

De standaarden zijn maximaal bruikbaar voor de processen in de OBt sector

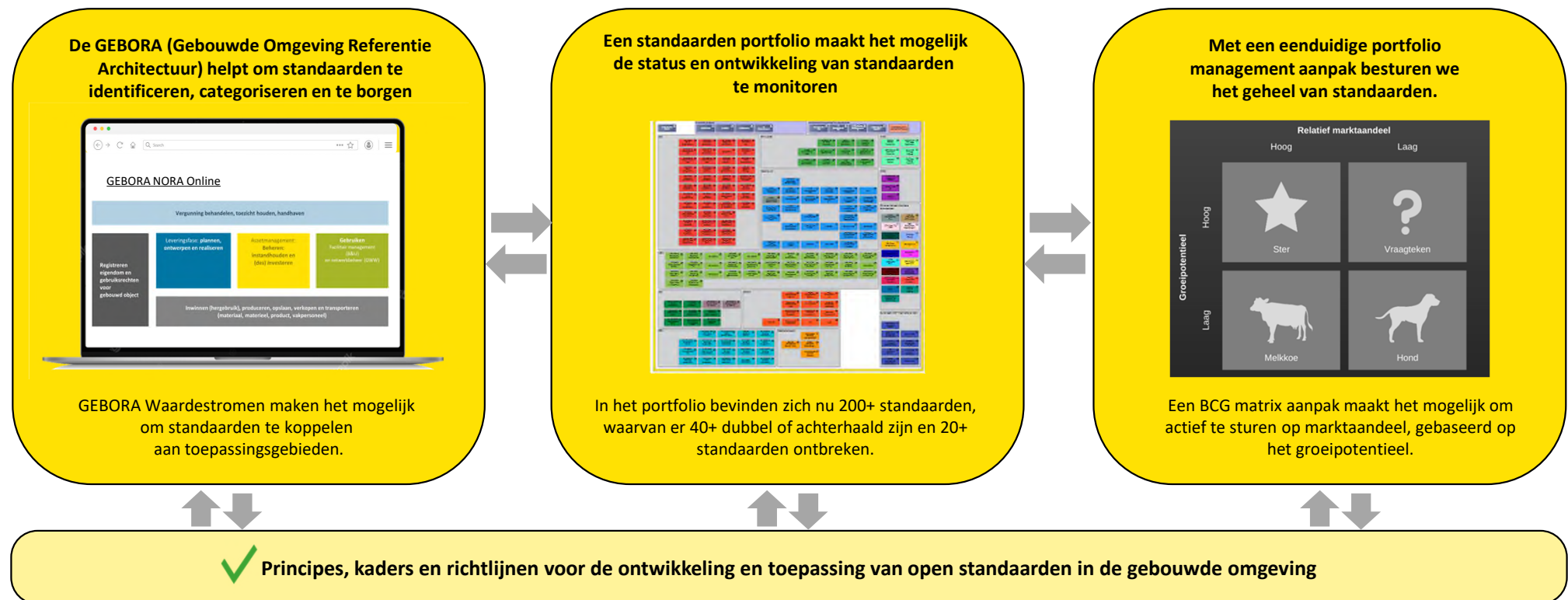
5

Alle benodigde kennis en informatie daartoe is overzichtelijk bij elkaar gebracht

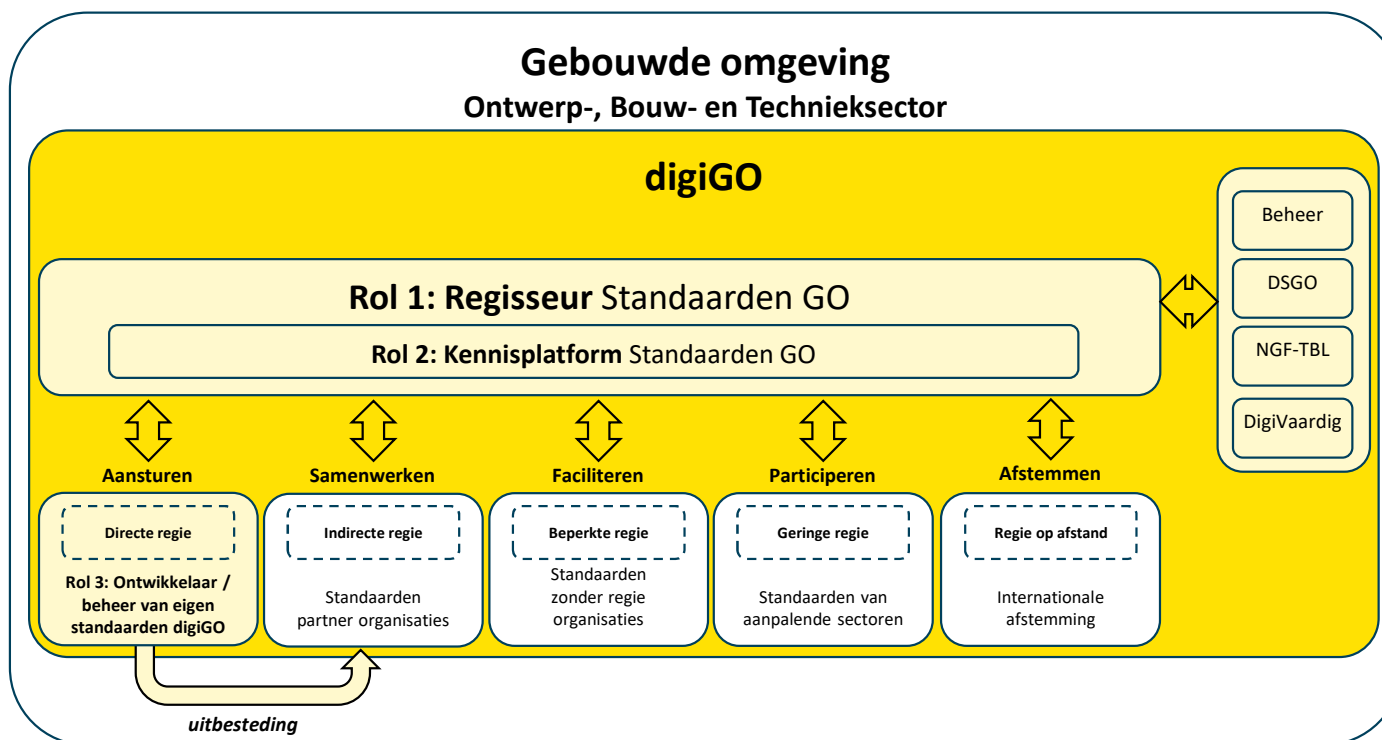
Toelichting architectuur en portfolio aanpak

Overzicht en inzicht in open standaarden in combinatie met de principes, kaders en richtlijnen is noodzakelijk voor een samenhangend portfolio

Toelichting taakstelling

**Regie op Standaarden heeft daartoe een duidelijke taakstelling:
regisseur, kennisplatform en ontwikkelaar/beheerder van open standaarden**

Strategie Open Standaarden

Toelichting bij de visie, strategie en roadmap Open Standaarden

DigiGO Standaarden | Henk Hutink

Inhoud van deze strategie

WAAROM

1. Waarom is regie op standaarden op dit moment nodig in de gebouwde omgeving?
2. Waar moet regie op standaarden toe leiden?
3. Hoe past de strategie en visie op standaarden in het grotere geheel van de digiGO visie en strategie?
4. Waar gaat regie op standaarden over?
5. Waarom moeten standaarden open zijn?

HOE

6. Welke rollen vult het team Regie op Standaarden in om die missie en doelstellingen te bereiken?
7. Welke vormen van regie heeft Regie op Standaarden tot haar beschikking om haar doelstellingen te bereiken?
8. Hoe ziet de samenwerking met de partner-organisaties er uit?
9. Hoe ziet het ontwikkelproces van een individuele standaard er uit en wanneer wordt een standaard uitbesteed?
10. Hoe wordt deze strategie en de ontwikkeling van standaarden in het algemeen bestuurd?
11. Hoe wordt deze strategie en de ontwikkeling van standaarden georganiseerd binnen digiGO?

WAT

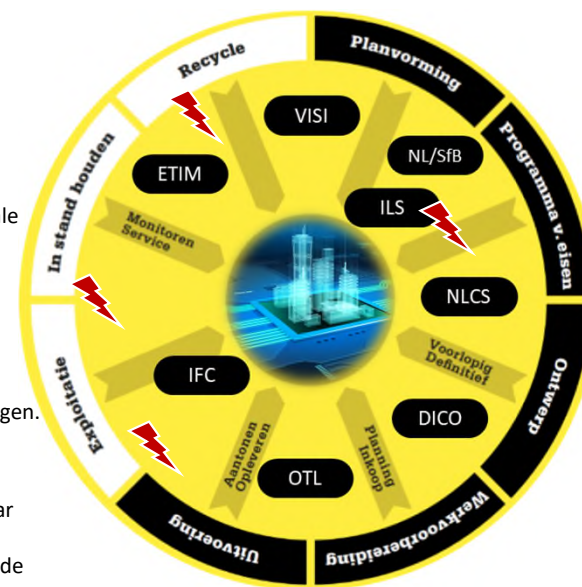
12. Wat zijn de missie en de doelstellingen van het team Regie op Standaarden?
13. Wat is het meerjarenplan van Regie op Standaarden waarop gestuurd kan worden er uit?
14. Wat betekent dit op korte termijn o.a. voor de standaarden in het eigen portfolio van digiGO?
15. Welke investeringen zijn hiervoor nodig?

1. Waarom is zijn regie op standaarden op dit moment nodig in de gebouwde omgeving nodig?

De huidige verzameling open standaarden kent niet de dekking, samenhang en adoptie die noodzakelijk is voor effectieve digitale ketensamenwerking

Huidige situatie

- Digitale ketensamenwerking is cruciaal voor de vele opgaven in de gebouwde omgeving. Zonder digitale ketensamenwerking is het onmogelijk om de sectordoelstellingen te behalen.
- Digitale ketensamenwerking vraagt o.a. om een digitaal bouwwerkdossier* dat beschikbaar is voor elke ketenpartner.
- Hoewel er in de afgelopen jaren grote stappen zijn gezet in automatisering en digitalisering binnen bedrijven, wordt de optimale digitale ketensamenwerking en het integrale bouwwerkdossier nog belemmerd.
- Processen sluiten nog onvoldoende op elkaar aan, de betekenis en syntax van gegevens zijn nog niet voldoende geüniformeerd, berichtenuitwisseling is nog niet overal op elkaar afgestemd.
- Er zijn diverse datastandaarden die hier verbetering in kunnen brengen. Deze worden op veel plaatsen al toegepast, waardoor de digitale samenwerking wordt vergemakkelijkt.
- Er zijn gebieden waar geen of onvoldoende standaarden beschikbaar zijn, of soms juist dat er teveel standaarden zijn op één gebied; dat standaarden niet op elkaar aansluiten bijvoorbeeld door verschillende definities van begrippen en dat in sommige delen van de sector en toepassingsgebieden de adoptie achterblijft.

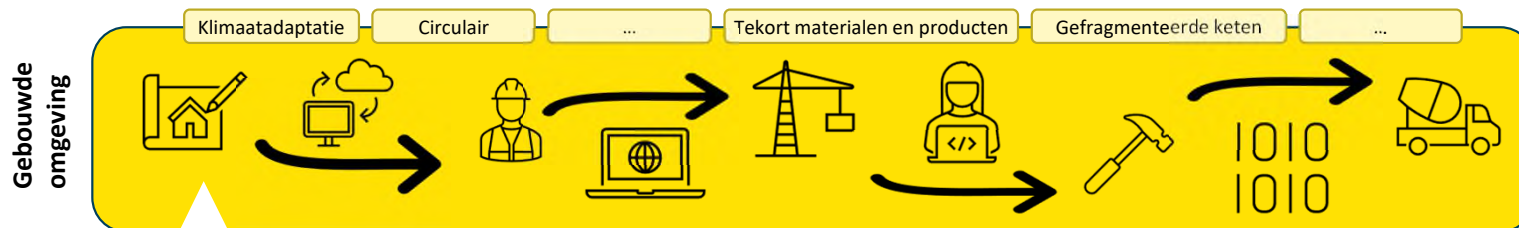
⚡ 200+ standaarden in de bouwsector, niet in samenhang
40+ standaarden zijn dubbel of niet meer actueel
20+ standaarden ontbreken
Standaarden zijn beperkt toegankelijk

Gewenste situatie

- Open Standaarden maken digitale ketensamenwerking en bouwdoossiers mogelijk gedurende de gehele asset & project life cycle, door processen, gegevens en berichten te harmoniseren, zodat informatie eenvoudig uitgewisseld kan worden tussen applicaties en partijen.
- Daarvoor is niet alleen belangrijk dat standaarden beschikbaar zijn, maar vooral ook dat deze onderling goed op elkaar aansluiten.
- Veel nieuwe ontwikkelingen in de gebouwde omgeving zijn datagedreven. In toenemende mate wordt gebruik gemaakt van geavanceerde oplossingen zoals digital twins, smart buildings en kunstmatige intelligentie voor het optimaliseren van processen en ontwerpen.
- Daardoor wordt het nog belangrijker dat de kwaliteit en de interoperabiliteit van de data en de gegevensuitwisseling wordt gewaarborgd middels moderne open standaarden.
- Een samenhangend en dekkend geheel van open standaarden creëert het fundament dat nodig is om het digitale ecosysteem te laten werken.
- Dit kan alleen worden bereikt door een overkoepelende regie op standaarden die de optimale samenwerking tussen de betrokken partijen waarborgt en leidt toe een samenhangend geheel van breed gedragen open standaarden.

2. Waar moet regie op standaarden toe leiden?

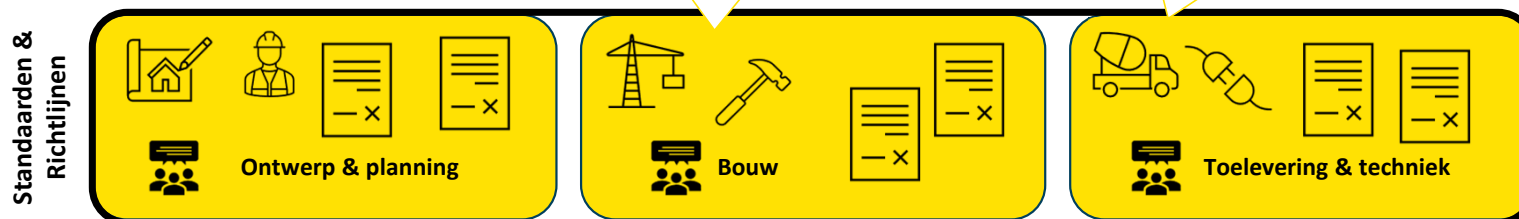
Een integrale strategie voor open standaarden in de gebouwde omgeving leidt er toe dat digitale processen en systemen in de keten goed op elkaar aansluiten

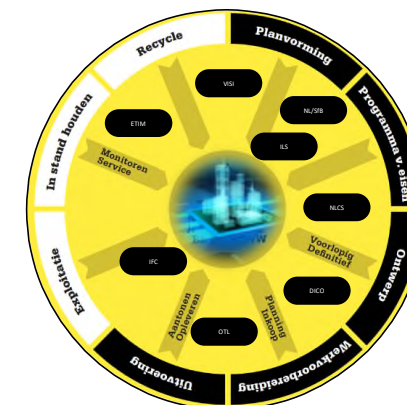
1. Digitale samenwerking is noodzakelijk om de maatschappelijke en sectorale uitdagingen aan te pakken.
2. Digitale samenwerking wordt enerzijds bereikt door digitalisering van bedrijfsfuncties *binnen* organisaties.

3. Anderzijds moeten voor digitale samenwerking ook afspraken worden gemaakt *tussen* partijen.
4. Deze afspraken worden vastgelegd in (afsprakenstelsels gebaseerd op) open standaarden.

5. Daarbij komt steeds meer het besef dat alle standaarden en richtlijnen een samenhangend geheel vormen, dat integraal bekeken en bestuurd moet worden om de synergie tussen standaarden te benutten.

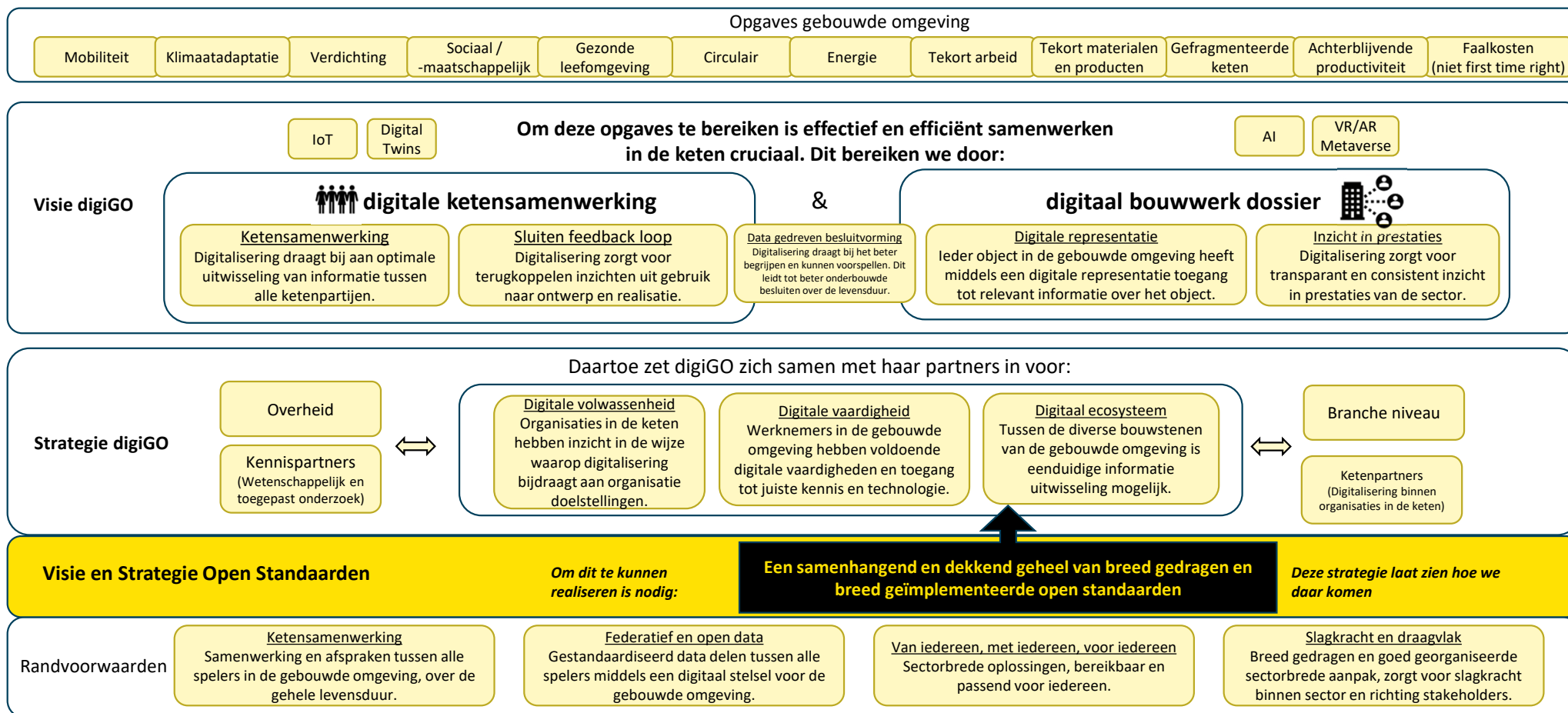

Uiteindelijk leiden afspraken en open standaarden er toe dat digitale processen en systemen goed op elkaar aansluiten en integrale bouwdoSSIers opgezet kunnen worden.

3. Hoe past de strategie en visie op standaarden in het grotere geheel van de digiGO visie en strategie?

De strategie en visie van Regie op Standaarden sluit aan op de digiGO visie en strategie 2030

4. Waar gaat de regie op standaarden over?

Regie op Standaarden voert regie op alle voor de digitale ketensamenwerking in de gebouwde omgeving relevante open datastandaarden in de gehele asset & project life cycle

Daarbij concentreert digiGO Regie op Standaarden zich op de ca. 30 preferente standaarden* die op dit moment het meest relevant zijn voor de gegevensuitwisseling onderliggend aan de digitale ketensamenwerking.

1. **Met de gebouwde omgeving** doelen we op: de door de mens te handhaven respectievelijk gecreëerde omgeving. Deze omgeving bestaat uit landschappen, wateren, gebouwen, infrastructuur, groeninrichtingen, nutsvoorzieningen en andere constructies. Tevens doelen we daarbij op alle bedrijven en (branche-) organisaties die werkzaam zijn de gebouwde omgeving, op het gebied van assetmanagement, beheer en onderhoud, ontwerp, bouw en realisatie inclusief technische installaties, inclusief de inkoop, toelevering en logistiek op gebied van materieel, materiaal, producten en mensen, en de aanpalende domeinen betreffende o.a. gebiedsontwikkeling, eigendom en rechten, en de registratie, vergunning, toezicht en handhaving.
2. **Het betreft daarbij alle toepassingsgebieden in de gehele life cycle van een asset**, waarin deze bedrijven samen werken aan bouwwerken (kunstwerken, netwerken), zowel de burgerlijke en utiliteitsbouw als de grond-, weg- en waterbouw en overige infrastructurele werken. Daarbij wordt ook nadrukkelijk aandacht besteed aan de integratie van 3DBIM- en GEO/GIS-standaarden (bijv. voor aansluiting op de basisregistraties).
3. **Het betreft open standaarden op alle lagen** van het EU raamwerk voor interoperabiliteit, van organisatiebeleid tot technische infrastructuur en toepassingen daarvan, zowel *datastandaarden* (voor de vastlegging van data), *uitwisselingsstandaarden* (voor het uitwisselen en delen van informatie), *metadata-standaarden* (voor de vastlegging hiervan) als *communicatiestandaarden* (betreffende de inrichting van de informatie- en communicatietechnologie die nodig is voor bovenstaande).
4. **Het betreft alle informatie-aspecten** die relevant zijn of worden voor bovenstaande relevante informatie-aspecten voor de bovenstaande bedrijven, toepassingsgebieden en lagen, inclusief de meta-data die nodig is om deze informatie-aspecten te beschrijven.
5. **Het betreft alle huidige en toekomstige Open Standaarden** zoals ontwikkeld en beheerd door de nationale en internationale standaardisatie- en normalisatie-organisaties voor zover deze van toepassing zijn c.q. ingezet worden in bovenstaande domeinen.

Ad*: nog te bepalen welke

5. Waarom moeten standaarden open zijn?

Open standaarden zijn een belangrijke randvoorwaarde om zo veel mogelijk partijen de kans te geven in te stappen en zo de noodzakelijke schaalgroottes te krijgen voor digitale ketensamenwerking

De belangrijkste redenen voor organisaties om interoperabiliteit via standaarden na te streven zijn effectiviteit en efficiëntie.

- Standaardisatie zorgt voor een **beter samenwerk**ing in de gehele keten van bijvoorbeeld partners, toeleveranciers en klanten.
- Een gebrek aan 'standaard' interoperabiliteit in de keten is **kostbaar** vanwege maatwerk aanpassingen bij meerdere partijen en daardoor grotere kans op fouten.
- Een gebrek aan 'standaard' interoperabiliteit leidt tot **langere doorlooptijden** in het bouwproces, doordat de communicatie tussen partijen technisch niet goed verloopt, of functioneel inhoudelijk tot fouten of misverstanden leidt.
- Open standaarden zorgen voor het bereiken **van interoperabiliteit** op grote schaal, doordat iedereen dezelfde standaard kan toepassen.
- Open standaarden die op grootte schaal worden toegepast, worden **eerder door software leveranciers ondersteund** vanwege de business case, hetgeen enerzijds maatwerk voorkomt, en bijdraagt aan de adoptie.
- Open standaarden zorgen voor **leveranciersafhankelijkheid**, het is makkelijker om over te stappen van de ene naar de andere softwareleverancier of implementatiepartner.

Open standaarden zorgen er voor dat iedereen gebruik kan maken van een standaard en voorkomen vendor lock in

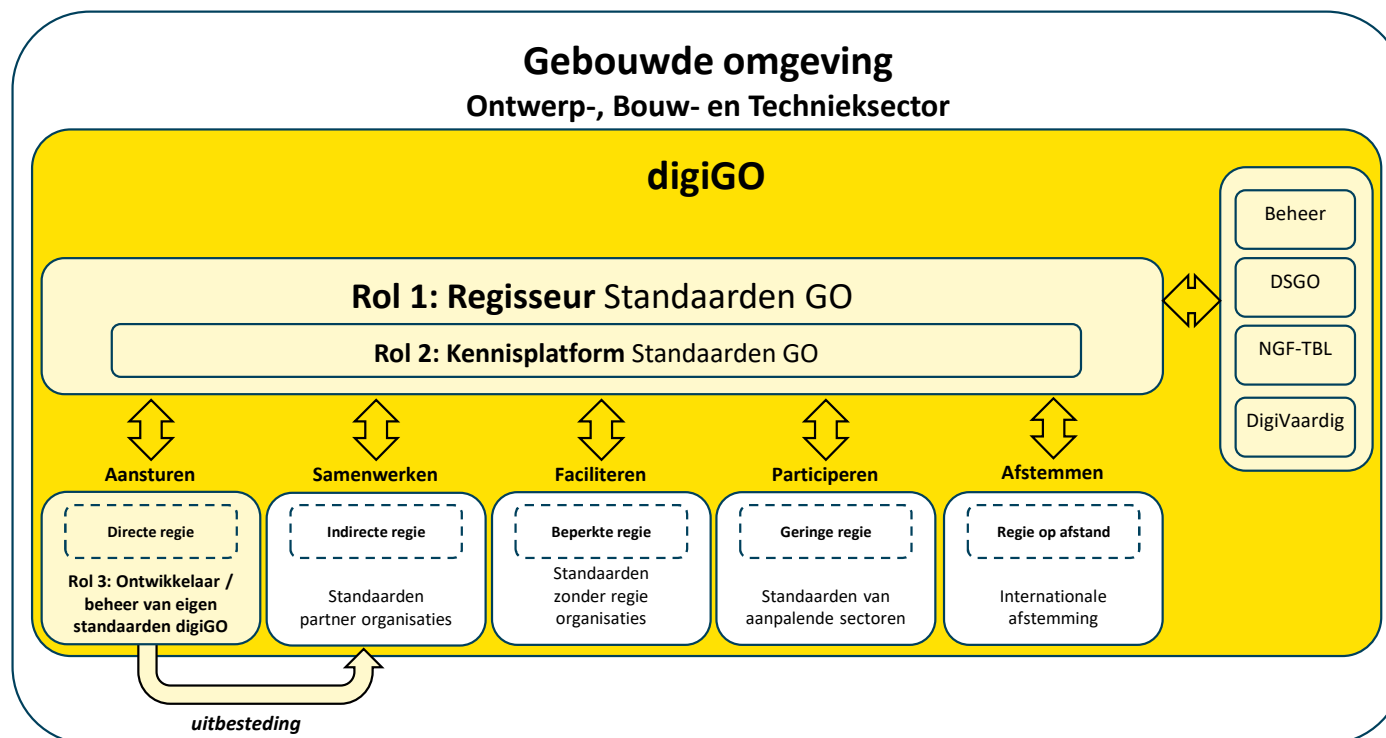
Onder een 'open standaard' verstaan we een standaard die voldoet aan de volgende eisen:

- ✓ De standaard is goedgekeurd en zal worden gehandhaafd door **een not-for-profit organisatie**;
- ✓ De ontwikkeling (en het beheer) van de standaard gebeurt op basis van een **open besluitvormingsprocedure** die toegankelijk is voor alle belanghebbende partijen;
- ✓ De standaard is **gepubliceerd** en over het specificatiedocument van de standaard kan **vrijelijk worden beschikt** of het is te verkrijgen tegen een nominale bijdrage;
- ✓ Het moet voor een ieder mogelijk zijn om het te **kopiëren, beschikbaar te stellen en te gebruiken** om niet of tegen een nominale prijs;
- ✓ Het **intellectuele eigendom** - m.b.t. mogelijk aanwezige patenten - van (delen van) de standaard is onherroepelijk ter beschikking gesteld op een royalty-free basis;
- ✓ Er zijn **geen beperkingen** omtrent het hergebruik van de standaard.

6. Welke rollen vult het team Regie op Standaarden in om die doelstellingen te bereiken?

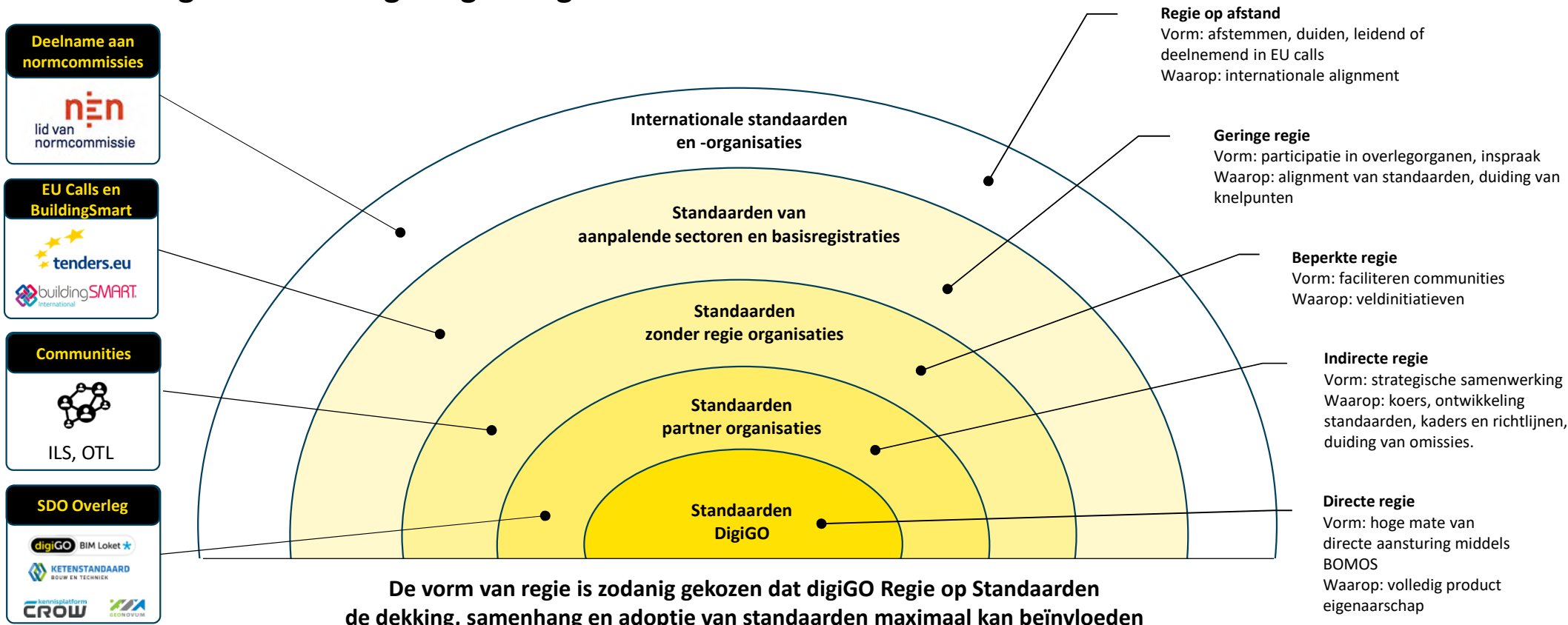
Regie op Standaarden vervult daartoe drie kernrollen: regisseur, kennisplatform en ontwikkelaar/beheerder van open standaarden

- 1. Regisseur Open Standaarden voor de Gebouwde Omgeving.**
Voert regie op de ontwikkeling en het beheer van alle open standaarden in de gebouwde omgeving, over de verschillende organisaties heen. Formuleert een visie op het toekomstige standaarden-landschap en definieert principes, kaders en richtlijnen voor ontwikkeling en toepassing van standaarden. Stemt de ontwikkeling van standaarden af met het beheer en de projecten binnen digiGO. De strategie-mix die de regisseur toepast bestaat uit o.a. inventariseren, federatief ontsluiten, synchronisatie releases, alignment en mappings. Ziet toe op de harmonisatie van het portfolio als geheel.
- 2. Kennisplatform Open Standaarden in de gebouwde omgeving.**
Een kennisplatform is een digitaal platform waarmee kennis en ervaringen worden verzameld en ontsloten. Dit platform ondersteunt ontwikkeling, implementatie en toepassing van standaarden met kennis en community-vorming, met als doel maximale adoptie en juiste toepassing van open standaarden.
- 3. Ontwikkelaar / beheerder van Open Standaarden.**
Op basis van het portfolio en de roadmap wordt het initiatief voor ontwikkeling en beheer van nieuwe standaarden binnen of buiten digiGO worden belegd en in goede onderlinge afstemming uitgevoerd. Middels DigiDeals kunnen nieuwe ontwikkelingen worden gefaciliteerd.

7. Welke vormen van regie heeft Regie op Standaarden naast de directe aansturing tot haar beschikking?

De mate van regie is afhankelijk van de afstand van het toepassingsgebied en de beheerorganisatie tot de gebouwde omgeving en digiGO

8. Hoe ziet de samenwerking met de partnerorganisaties er uit?

Regie op Standaarden werkt intensief samen met een groot aantal standaarden organisaties

Beheerorganisaties ontwerp-, bouw- & technieksector (niet limitatief)

Toelichting

								
Scope/focus/aandachtsgebieden	Infrastructuur Vervoer Openbare ruimte	Ketensamen- werking in bouw & techniek	Geo informatie	Roadmap standaarden DSGO DigiVaardig Digital Experience Center	Stedelijk waterbeheer	BIM standaarden	Bouwkwaliteit	Kennis
Belangrijkste achterban	Gemeenten & provincies	Aannemers & opdrachtgevers bouw & techniek	Overheid	Ontwerp-, bouw- & technieksector	Gemeenten	Opdrachtgevers & BIM- modelleurs	Aannemers bouw, toelevering, architecten	Kennis- instellingen, aannemers, ingenieurs, opdrachtgevers
Internationale governance	N.v.t.	Haken aan bij internationale partners	Nauwe band met OGC, ISO TC211, lid van W3C	Regie rondom internationale ontwikkelingen	N.v.t.	Onderdeel van buildingSMART international	N.v.t.	N.v.t.
Beheer core business	Niet echt	In hoge mate	In hoge mate	Enigszins	In hoge mate	Enigszins	Enigszins	Niet echt
Voornaamste financieel model	Deelnemers- bijdrage Subsidies	Deelnemers- bijdrage	Subsidies en projecten	Subsidies Deelnemers- bijdrage Vrijwillige bijdrages	Rioolbelasting	buildingSMART international Deelnemers- bijdrage	Certificering	Abonnementen

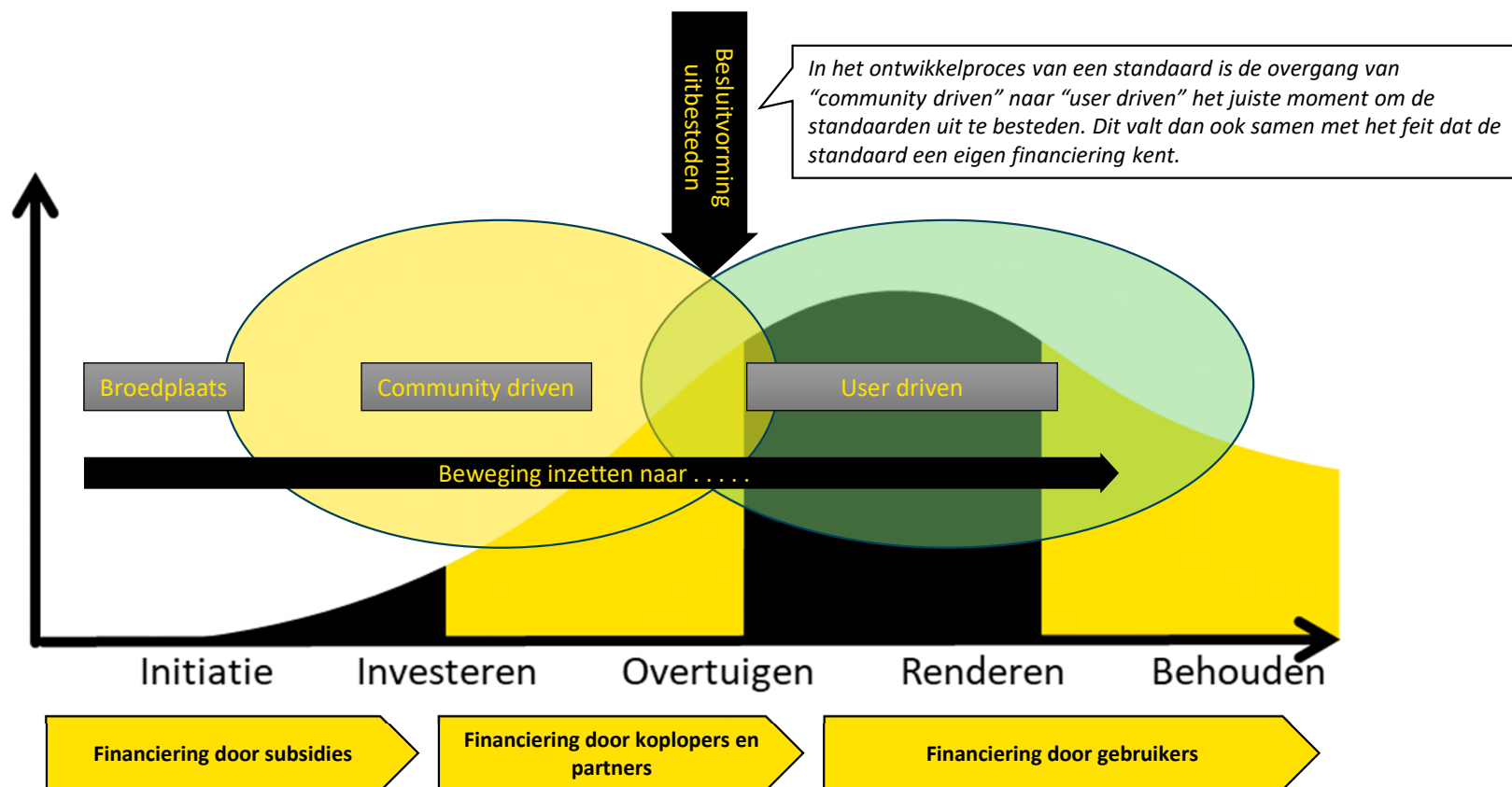
Deelnemers SDO-overleg

- Beheerorganisaties in de ontwerp-, bouw- & technieksector onderscheiden zich door o.a. scope/focus, belangrijkste achterban, de aanwezigheid van een internationale governance, de mate waarin beheer core business is en het voornaamste financiële model.
- Alle beheerorganisaties voeren activiteiten uit in het kader van adoptie, doorontwikkeling & beheer van standaarden.
- Stichting digiGO lijkt (in eerste termijn) meest logische keuze als beheerorganisatie DSGO:
 - DSGO kent een brede scope m.b.t. toepassing in de brede ontwerp-, bouw- & technieksector;
 - DSGO heeft een breed betrokken achterban in de ontwerp-, bouw- & technieksector (nodig);
 - Voor DSGO is beheer (t.o.v. doorontwikkeling & adoptie) in eerste termijn nog beperkt.

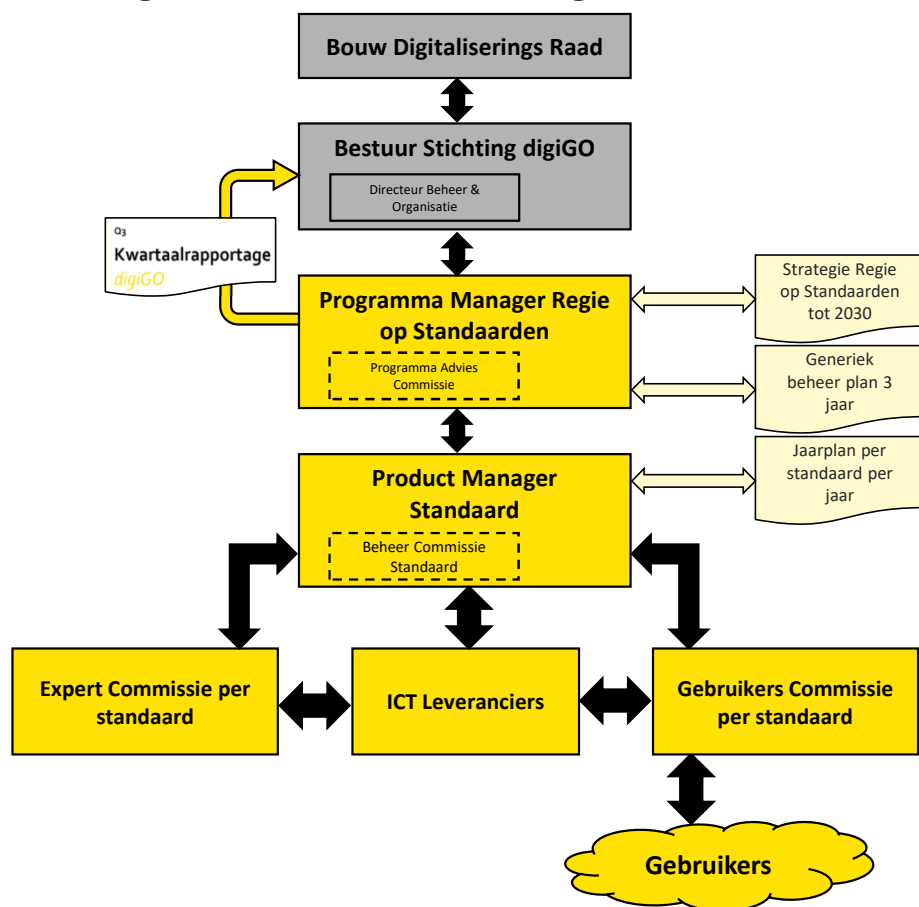
9. Hoe ziet het ontwikkelproces van een individuele standaard er uit en wanneer wordt een standaard uitbesteed?

De ontwikkeling van een standaard volgt het life cycle proces voor digitale standaarden met daarin een belangrijke beweging van “community driven” naar “user driven”

10. Hoe wordt deze strategie en de ontwikkeling van standaarden in het algemeen bestuurd?

Een gelaagde structuur op basis van de BOMOS standaard voor het beheren van open standaarden zorgt voor een effectieve governance

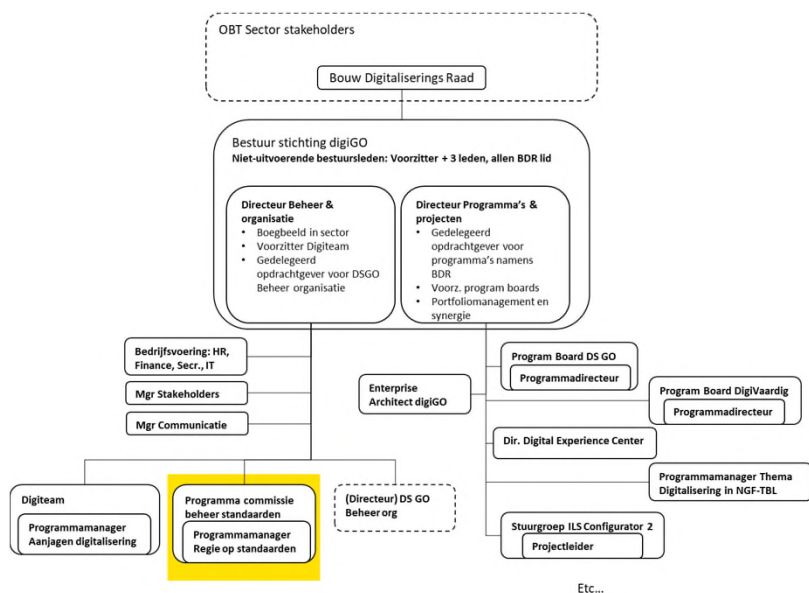
Deze governance betreft het geheel van open standaarden dat door digiGO zelf wordt ontwikkeld en beheerd, of waarvan de ontwikkeling en het beheer is uitbesteed aan partner organisaties.

- De governance van het beheer van een open standaard (onder volledig beheer van digiGO) bestaat uit een Beheercommissie, commissie ICT leveranciers, een Expertcommissie en eventueel een Gebruikerscommissie, aangestuurd door een beheerder/productmanager.
- De Programmanager Regie op Standaarden is de eigenaar van de strategie Regie op Standaarden.
- De Programmacommissie en de manager standaarden bespreken de jaarplannen voor alle standaarden in het digiGO portfolio.
- De productmanager vervult samen met de beheercommissie een centrale rol in het beheer van een open standaard.
- De Beheercommissie en de Productmanager stellen samen het jaarplan van de individuele open standaard.
- Om de dialoog over belangen veilig te stellen faciliteert digiGO een overlegstructuur waarin belangen niet door de individuele stakeholders worden uitgeoefend maar door het collectief van de sectorpartijen.
- De Expertcommissies en Gebruikerscommissies spelen een belangrijke, inhoudelijke rol bij de actualisering van de standaarden.
- De output van de expertcommissie bestaat uit zorgvuldig gedocumenteerde, technische aanpassingen/verbeteringen van de Standaard.
- De ontwikkelingen en releases worden bepaald door de beheercommissie in samenspraak met de manager Standaarden binnen digiGO.
- De nieuwe versie van de standaard wordt door de softwareleveranciers geïmplementeerd in hun software.
- De gebruikerscommissie beoordeelt wijzigingsvoorstellen en organiseert bijeenkomsten voor gebruikers.
- De productmanager rapporteert, via de programmamanager, per kwartaal aan het bestuur van de Stichting digiGO over de voortgang van ontwikkeling en beheer van de standaarden en de deliverables in het (meer)jarenplan bij de strategie Regie op Standaarden.

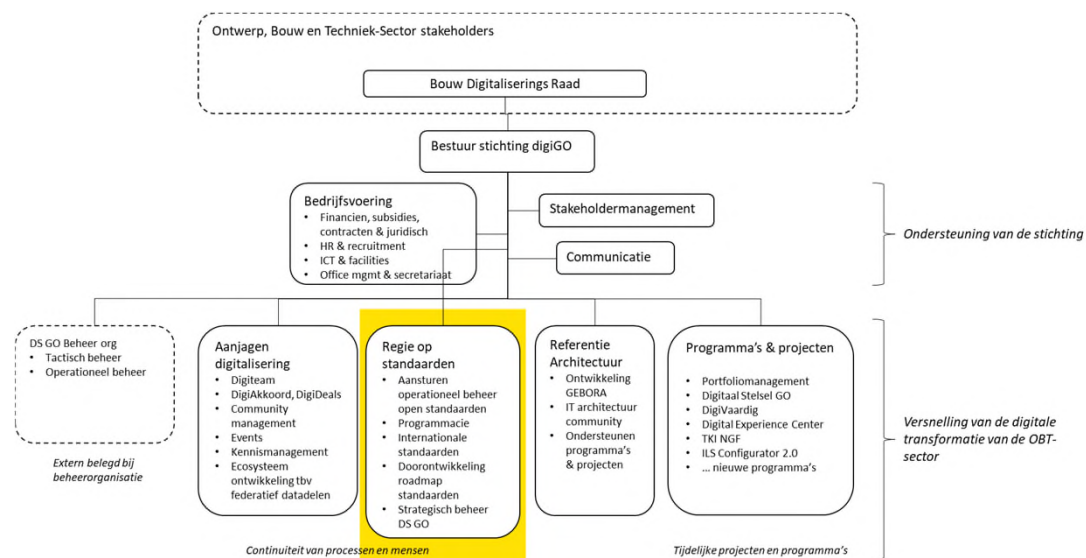
11. Hoe wordt deze strategie en de ontwikkeling van standaarden georganiseerd?

Regie op Standaarden is integraal onderdeel van de digiGO beheerorganisatie

Structuur en besturing van de organisatie

Functies en activiteiten binnen de organisatie

12. Wat zijn de missie en de doelstellingen van het team Regie op Standaarden?

Digitale ketensamenwerking in de gehele sector doordat Regie op Standaarden zorgt voor een samenhangend en dekkend geheel van breed gedragen en breed geïmplementeerde open standaarden

OGSM* GOALS

Breed gedragen:
de adoptiegraad per preferente
standaard is groter dan XX %

Breed geïmplementeerd:
de implementatiegraad van open
standaarden in de belangrijke
ketenprocessen is minimaal YY%

STRATEGIES

1. Dekking en samenhang van standaarden vergroten en overlap verminderen middels portfolio management

De sector ervaart een dekkend en samenhangend geheel van open standaarden, doordat we de ontwikkelingen en behoeften van de gehele gebouwde omgeving kennen en vertalen naar een portfolio en roadmap voor de gehele sector.

2. Aansluiting van Nederlandse standaarden op internationale standaarden vergroten via internationale alignment

De gebruikers in de sector ervaren dat Nederlandse standaarden goed sluiten bij of worden van bij internationale standaarden doordat we goed aansluiten bij internationale ontwikkelingen en waar mogelijk sturing geven.

3. Tijdig de benodigde nieuwe standaarden ontwikkelen met een effectief ontwikkelproces

De gebruikers in de sector krijgen voor iedere (nieuwe) behoefte op tijd een standaard die hun behoefte afdekt, doordat we tijdig en effectief standaarden ontwikkelen samen met de gebruikers en met de community.

4. Bruikbaarheid van beschikbare standaarden garanderen met excellent beheer

De gebruikers in de sector hebben up-to-date standaarden tot hun beschikking, doordat we de standaarden continu monitoren en met het juiste bekostigingsmodel efficiënt beheren.

5. Kennis van gebruikers over de inzet van standaarden verhogen via een digitaal kennisplatform en communities

De partijen in de markt hebben de kennis om de standaarden op de juiste manier te gebruiken, doordat we een community en een digitaal kennisplatform inrichten waar standaardenbeheerders kennis en ervaringen uitwisselen met gebruikers.

Ad* OGSM is een methode voor een jaarplan op 1 A3, en staat voor Objective, Goals, Strategies & Measures

13. Wat is de strategie van Regie op Standaarden met daarin de missie, doelen, strategieën en meetpunten?

De strategie van Regie op Standaarden is vertaald naar een meerjarenplan in OGSM* vorm

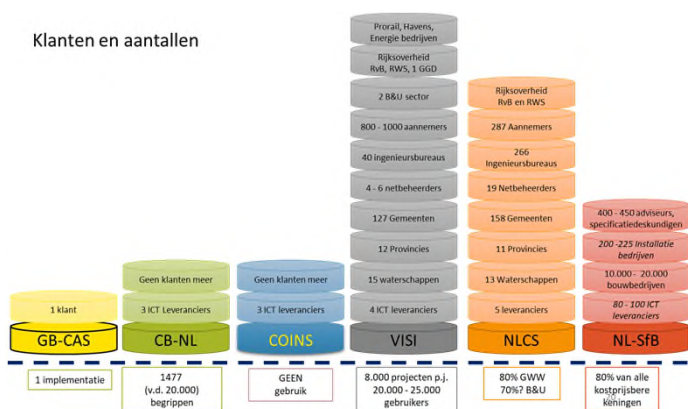
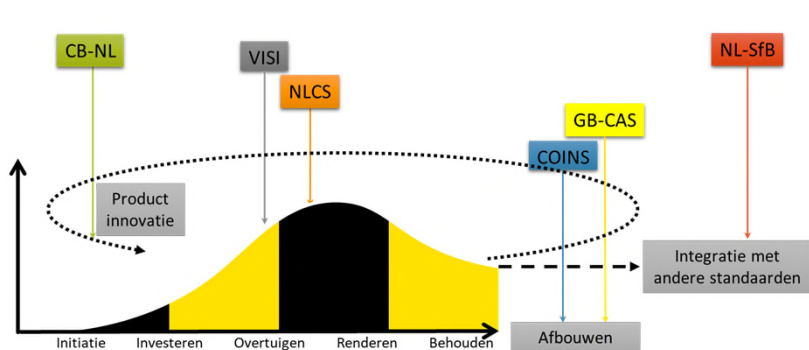
Objective: Digitale ketensamenwerking in de gebouwde omgeving is vanzelfsprekend doordat Regie op Standaarden streeft naar een samenhangend en dekkend geheel van breed gedragen en breed geïmplementeerde open standaarden		
Goals <i>Wat willen we bereiken?</i>	Strategies <i>Wat is het doel en pakken we dat aan?</i>	Meetpunten* <i>hoe meten we het succes van die strategies?</i>
<p>1. Breed gedragen standaarden*: de adoptiegraad per preferente standaard is groter dan XX %</p> <p>2. Breed geïmplementeerde standaarden*: de implementatiegraad van open standaarden in de belangrijke ketenprocessen is minimaal YY%</p> <p><small>Ad*: de target per goal & measure moet nog worden vastgesteld</small></p>	<p>1. Dekking en samenhang van standaarden vergroten en overlap verminderen middels portfolio management De sector ervaart een dekkend en samenhangend geheel van open standaarden, doordat we de ontwikkelingen en behoeften van de gehele gebouwde omgeving kennen en vertalen naar een portfolio en roadmap voor de gehele sector.</p>	<p>De open standaarden vormen een dekkend en samenhangend geheel</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Transparantie: het portfolio en de roadmap zijn tijdig geactualiseerd en gepubliceerd. b) Mate van samenhang: de mate waarin deze standaarden voldoen aan landelijke kaders en richtlijnen en onderling op elkaar aansluiten. c) Mate van dekking: de mate waarin standaarden beschikbaar zijn voor alle belangrijke ketenprocessen en gegevensuitwisselingen. d) De mate van overlap en overbodigheid: de mate waarin standaarden niet dubbel zijn, overlap vertonen of achterhaald zijn door ontwikkelingen.
	<p>2. Aansluiting van Nederlandse standaarden op internationale standaarden vergroten via alignment De gebruikers in de sector ervaren dat Nederlandse standaarden goed sluiten bij of worden van bij internationale standaarden doordat we goed aansluiten bij internationale ontwikkelingen en waar mogelijk sturing geven.</p>	<p>De open standaarden sluiten goed aan bij de internationale ontwikkelingen</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Beeldvorming: de belangrijkste internationale standaardisatie initiatieven zijn tijdig in beeld gebracht en besproken. b) Aansluiting: Regie op Standaarden is tijdig en voldoende vertegenwoordigd bij de verkozen internationale standaardisatie initiatieven.
	<p>3. Tijdig de benodigde nieuwe standaarden ontwikkelen met een effectief ontwikkelproces De gebruikers in de sector krijgen voor iedere (nieuwe) behoefte op tijd een standaard die hun behoefte afdekt, doordat we tijdig en effectief standaarden ontwikkelen samen met de gebruikers en met de community.</p>	<p>De juiste open standaarden zijn tijdig beschikbaar voor de sector</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Tijdige ontwikkeling: de nieuwe standaarden zoals gepresenteerd in het meerjarenplan worden conform planning gereleased. b) Betrokkenheid: iedere nieuwe standaard voldoet bij release aan de eisen van de betrokken stakeholders door een participatief ontwikkelproces te volgen.
	<p>4. Bruikbaarheid van beschikbare standaarden garanderen met excellent beheer en harmonisatie van standaarden De gebruikers in de sector hebben up-to-date standaarden tot hun beschikking, doordat we de standaarden continu monitoren en met het juiste bekostigingsmodel efficiënt beheren.</p>	<p>De standaarden zijn maximaal bruikbaar voor de processen in de sector</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Levenszekerheid nieuwe standaarden: iedere nieuwe standaard heeft een duurzaam financieringsmodel en een ingericht operationeel beheer. ☐ Kwaliteit van beheer: de mate van toepassing BOMOS bij het beheer van een standaard, voor de digiGO standaarden geldt de eis "level 5 excellent". ☐ Monitoring: iedere standaard wordt jaarlijks gerapporteerd en geëvalueerd door de digiGO programma commissie.
	<p>5. Kennis van gebruikers over de inzet van standaarden verhogen via digitaal kennisplatform en communities De partijen in de markt hebben de kennis om de standaarden op de juiste manier te gebruiken doordat we een community en een digitaal kennisplatform inrichten waar standaarden beheerders kennis en ervaringen uitwisselen met gebruikers en software leveranciers.</p>	<p>Alle benodigde kennis en informatie daartoe is overzichtelijk bij elkaar gebracht</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Community vorming: voor alle belangrijke standaarden in de sector zijn kennisplatforms en digitale communities ingericht binnen 3 jaar. ☐ Gebruik DigiGO Academy: academy activiteiten worden frequent georganiseerd en zijn goed bezocht. ☐ Vullingsgraad kennisplatform: voor alle belangrijke standaarden zijn tijdig voldoende en hoogwaardige kennisproducten beschikbaar.

Ad* OGSM is een methode voor een jaarplan op 1 A3, en staat voor Objective, Goals, Strategies & Measures

14. Wat betekent dit voor de ontwikkeling van de standaarden op korte termijn?

Op korte termijn ontwikkelen Regie op Standaarden producten die de regierol ondersteunen, en ontwikkelen de bestaande standaarden zich op basis van de lange termijn life cycle

digiGO Standaardenlevenscyclus

Om regie te voeren wordt toegewerkt naar **branche-overstijgende producten**, o.a.:

1. Website met overzicht ICT standaarden in de bouw;
2. Publiceren nationale releasekalender voor open standaarden in de bouw;
3. Lanceren digiPlatform voor begrippen in de bouw;
4. Oprichten van communities voor OTL eigenaren, BIM managers, standaardisatie experts;
5. Alle open standaarden in de bouw worden op een website centraal voor de bouwsector beschikbaar gesteld;
6. Opzetten van kaders en richtlijnen voor de beheer en ontwikkeling van landelijke standaarden;
7. Opnemen van standaarden in contracten.

Een aantal standaarden ontwikkelt zich door:

- Voor de VISI standaard wordt toegewerkt naar een bekostigingsmodel waarbij de vrijwillige bijdrage gebaseerd wordt naar rato van gebruik (i.p.v. enkele grote donateurs);
- Voor de NL-SfB wordt onderzoek gedaan naar een haalbaar bekostigingsmodel;
- Voor de NL-SfB, VISI en NLCS worden de logo's aangepast zodat herkenbaar is dat deze standaarden bij digiGO horen. Dit is nodig om de vrijwillige bijdragen soepel te incasseren.

Een aantal standaarden is **end-of-life**; dit betekent:

- Standaard COINS wordt definitief stopgezet, dit als vervolg op eerdere besluitvorming in 2021;
- Standaard CB-NL wordt niet meer centraal beheerd maar decentraal. Ontsluiting middels federatief data delen;
- Standaard ICDD wordt niet meer actief gepromoot. Dit is een verantwoordelijkheid van de NEN).